

GMINA STARE BOGACZOWICE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

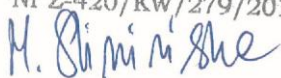
**projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
obszaru położonego we wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice**

(sporządzanego na podstawie uchwały Rady Gminy Stare Bogaczowice nr XVIII/173/2021 z dn. 2 marca 2021 r.)

Świdnica, maj 2021 r.

Autor opracowania: Marta Śliwińska

mgr inż. Marta Śliwińska
Uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty
Nr Z-420/KW/279/2014

SPIS TREŚCI

1. Cel i zakres opracowania
2. Podstawy sporządzenia prognozy
 - 2.1. Podstawa prawna
 - 2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy
3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami
4. Metoda sporządzenia prognozy
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu
6. Charakterystyka i ocena poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego
 - 6.1. Położenie i rzeźba terenu
 - 6.2. Budowa geologiczna
 - 6.3. Gleby
 - 6.4. Wody powierzchniowe i podziemne
 - 6.5. Złoża kopalin
 - 6.6. Klimat i warunki bioklimatyczne
 - 6.7. Ocena czystości powietrza
 - 6.8. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe
 - 6.9. Środowisko kulturowe
 - 6.10. Poważne awarie i zagrożenia naturalne
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu
8. Ustalenia projektu planu
9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach
10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska
 - 10.1. Obszary Natura 2000
 - 10.2. Różnorodność biologiczna
 - 10.3. Ludzie
 - 10.4. Zwierzęta
 - 10.5. Rośliny
 - 10.6. Woda i powierzchnia ziemi
 - 10.7. Krajobraz
 - 10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)
 - 10.9. Zasoby naturalne
 - 10.10. Zabytki i dobra materialne
 - 10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii
 - 10.12. Zasięg oddziaływania
 - 10.13. Podsumowanie
11. Propozycje rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska alternatywnych do rozwiązań planu
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Załączniki:

1. Oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy.

1. Cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741) oraz z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.). Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest identyfikacja oraz ocena skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i życie ludzi, które mogą powstać w wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz próba określenia rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania, a w miarę potrzeb i możliwości przedstawienia rozwiązań alternatywnych do tych, zawartych w projekcie planu. Analiza ewentualnych przekształceń środowiska prowadzona równoległe z pracami planistycznymi, wpływa na ostateczny zapis ustaleń planu.

Niniejszą prognozę sporządzono na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice, do realizacji którego przystąpiono na podstawie uchwały nr XVIII/173/2021 Rady Gminy Świdnica z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Jabłów.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 12 kwietnia 2021, znak WSI.411.118.2021.HL.
- 2) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu postanowieniem nr 33/21 z dnia 29 marca 2021 r., znak ZNS/9022.8.1.2021.SM

2. Podstawy sporządzenia prognozy

2.1. Podstawa prawna

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 779),
- 7) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741),
- 8) wybrane rozporządzenia wykonawcze do ww. ustaw.

2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

- 1) Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2017 rok (zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska),

- 2) Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2017 (opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska),
- 3) Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2015 (opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu)
- 4) Mapy glebowo – rolnicze,
- 5) Program Ochrony Środowiska dla powiatu wałbrzyskiego na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r.

3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami

Projektowany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi dokumentami i opracowaniami:

- 1) zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stare Bogaczowice, zatwierdzonego uchwałą nr XXVI/179/01 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 29 czerwca 2001 r., zmienionego uchwałami nr IX/57/07 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 23 listopada 2007 r., nr XV/103/08 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 26 września 2008 r. oraz nr XXVII/227/18 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 23 stycznia 2018 r.
- 2) Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzone uchwałami:
 - nr XXII/145/09 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 3 lipca 2009r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów,
 - nr XVII/166/2020 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Jabłów
 - nr XVII/167/2020 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Jabłów,
- 3) Uchwałą Rady Gminy Świdnica w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazaną w pkt 1 niniejszej prognozy.
- 4) Mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego.

4. Metoda sporządzenia prognozy

W opracowaniu prognozy, na podstawie dostępnych informacji dotyczących obszarów objętych projektem planu i terenów pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie, dokonano analizy istniejącego stanu środowiska i ewentualnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem realizacji ustaleń planu. Posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie potencjalnie mogą wynikać z realizacji ustaleń planu. Wykorzystano metodę prostego prognozowania opartą na analogii do oddziaływań już zrealizowanych podobnych inwestycji. Ocenę przeprowadzono dla jednego wariantu ustaleń planistycznych.

Przeanalizowano i oceniono skutki dla środowiska, które wynikają z:

- przeznaczenia terenu na określony rodzaj użytkowania,
- określenia warunków zagospodarowania tego obszaru.

Ocenie poddano te elementy środowiska, na które ustalenia planu mogą mieć wpływ tj.: powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, powietrze, środowisko kulturowe, zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanych dokumentów

Ze względu na charakter zmian, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Nawet w przypadku realizacji w 100% wszystkich zapisów planu, oddziaływanie na środowisko nie powinno zmienić się w stopniu, który powodowałby konieczność wprowadzenia nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska. Kontrolowanie jakości środowiska może odbywać się poprzez indywidualne zamówienia lub w ramach monitoringu środowiska województwa dolnośląskiego.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać również w ramach oceny aktualności studium i planów, sporządzaną przez Wójta Gminy Stare Bogaczowice. Obowiązek sporządzenia oceny opartej na analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynika z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokonując oceny aktualności w/w dokumentów należałoby zwrócić szczególną uwagę m.in. na realizację planów w zakresie zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie oraz ustalonych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego objętych opracowaniem, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego

6.1. Położenie geograficzne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski wg Jerzego Kondrackiego obszar Gminy Stare Bogaczowice należy do:

- prowincji Masyw Czeski,
- podprowincji Sudety i Przedgórze Sudeckie,
- makroregionu Przedgórze Sudeckie, Pogórze Zachodniosudeckie
- mezoregionu Obniżenie Podsudeckie, Pogórze Wałbrzyskie.

Obniżenie Podsudeckie obejmuje środkową część Przedgórza sudeckiego. Od południowego zachodu wzdłuż wyraźnie widocznej w morfologii linii sudeckiego uskoku brzeżnego graniczy z Sudetami Środkowymi, od północnego wschodu ze Wzgórzami Strzegomskimi, Równiną Świdnicką i Masywem Ślęży, natomiast od wschodu ze Wzgórzami Niemczańsko-Strzelińskimi.

Pogórze Wałbrzyskie graniczy od Zachodu i Północnego zachodu z Górami Kaczawskimi i Pogórzem Kaczawskim, od wschodu z Obniżeniem Podsudeckim, od południowego zachodu z Górami Wałbrzyskimi, a od południowego wschodu wyraźną granicą z Górami Sowimi jest Dolina Bystrzycy.

6.2. Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni Gminy Stare Bogaczowice jest ściśle powiązane z powstałą w trzeciorzędzie morfologią Sudetów, w szczególności Sudetów Wałbrzyskich i ich Pogórza. Teren gminy jest zróżnicowany, silnie urzeźbiony, o czym świadczy różnica wysokości: od 293 m n.p.m. w dolinie Strzegomki (na północy obrębu Chwaliszów) do 778 m n.p.m. (Masyw Trójarbu). Cechą charakterystyczną terenu jest tu krajobraz schodowy odznaczający się występowaniem szeregu poziomów zrównań otaczających trzony górskie oraz kulminacje ostańców lub twardzieli. Dodatkowym urozmaicheniem na terenie gminy są doliny płynących tu cieków o charakterze skrzynkowym czy nieckowatym. Trzeciorzędowa rzeźba została „złagodzona” przez pokrywy akumulacji lodowcowej oraz wodnolodowcowej zlodowacenia plejstocénskiego. Grubsza oraz zwarta pokrywa tych osadów w części wschodniej gminy i w dolnych odcinkach Strzegomki jeszcze bardziej podkreśliła podział morfologiczny gminy na część bardziej równinną (północno – wschodnią) oraz górzystą (południowo- zachodnią).

Rzeźba terenu rejonów opracowania jest również urozmaicona. Obszar opracowania charakteryzuje się znacznymi różnicami wysokości względnych (wysokość od ok 583 m.n.p.m. do 556 m.n.p.m.).

6.3. Budowa geologiczna

Na obszarze gminy sąsiadują ze sobą trzy odmienne struktury geologiczne, co skutkuje różnorodnością litologiczną jak i tektoniczną tego terenu. Część południowo – zachodnia gminy usytuowana jest w obrębie niecki śródsudeckiej (jej północnego skrzydła). Tworzą ją antyklinalnie ułożone osady dolnego karbonu (kulmu), na które składają się zlepieńce, piaskowce, mułowce (formacja Szczawna, Lubomina). Sąsiadują one na południu z utworami górnokarbońskimi Zagłębia Wałbrzyskiego. Osadom tych formacji zaburzonych późniejszymi dyslokacjami i uskokami towarzyszą wulkanity wieku dolnopermskiego (ryolity, ryodacyty w formie żył, kominów, małych masywów). Utwory depresji (niecki) śródsudeckiej są oddzielone od północnego wschodu – od depresji Świebodziec wyraźną dyslokacją – nasunięciem Strugi.

Obszar opracowania znajduje się w północnej części zwanej depresją Świebodziec (tzw. formacje; z Chwaliszowa i z Książa). Budują ją głównie gruboziarniste piaskowce zlepieńce górnego dewonu i dolnego karbonu (kulmu) z soczewami wapieni organicznych. Jest to równocześnie strefa kontaktowa z kaledonikum Gór Kaczawskich (północno – zachodnia część gminy). Związana z tą strefą burzliwa przeszłość geologiczna pozostawiła obok licznych nasunięć, wtórnych zafałdowań, spękań i uskoków również zmetamorfizowane skały kontaktowe: zieleńce, łupki szare, pstre mylonity i inne (z okresu wczesnopaleozoicznego - leozoicznego).

Na paleozoicznym podłożu zalegają (w dolinach cieków oraz we wschodniej części gminy) osady czwartorzędowe: piaski, żwiry, gliny z okresu zlodowacenia środkowopolskiego oraz współczesne osady deluwialne. Surowce mineralne gminy związane są z różnorodnością formacji geologicznej i należą do nich przede wszystkim surowce skalne: wulkanity (porofiny) Masywu Trójarbu, piaski, żwiry, gliny (iły), wapienie. Eksploatowanie niegdyś w licznych, niewielkich wyrobiskach (piaskownie, glinianki, żwirownie, kamieniołomy) na potrzeby lokalnego budownictwa, dziś nie mają już znaczenia gospodarczego i nie są wykorzystywane. Ze spękaniami skał górnokarbońskich związane są ponadto wody mineralne z zawartością CO₂.

6.4. Gleby

Wg mapy glebowo-rolniczej (stan na 2010 r.) w obszarach objętych opracowaniem gleby skłasyfikowane są jako: zbożowy górski, gleby brunatne wylugowane i kwaśne. W ewidencji gruntów sklasyfikowane jako grunty orne klasy IVb i V.

6.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe Gminy Stare Bogaczowice związane są z systemem Rzeki Odry. Rzeki gminy są typowymi rzekami górskimi. Charakterystyczne dla nich są: duże spadki, zmienne wodostany, gwałtowne wezbrania w okresie tajania śniegu i letnich nawalnych deszczów. Teren objęty planem położony jest w odległości ok. 1,5 km od najbliższego położonego cieku wodnego – rzeki Czyżynki, stanowiącego prawostronny dopływ rzeki Strzegomki. Strzegomka, będąca lewobrzeżnym dopływem rzeki Bystrzycy, jest główną rzeką odwadniającą teren gminy. Strzegomka ma swoje źródło w zachodniej części Gór Wałbrzyskich w Masywie Trójarbu. Około 62 km swojego biegu Strzegomka zasila zaporowy zbiornik wody pitnej w Dobromierzu, który zapewnia wodę pitną dla miasta Świebodziec oraz pełni funkcję przeciwpowodziową, a jego niewielka część znajduje się na terenie wsi Chwaliszów.

Badania jakości wód prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska w Wałbrzychu wykazały, iż rzeki gminy (Strzegomka i jej dopływy) oznaczają się znacznym stopniem zanieczyszczeń zarówno bakteriologicznymi jak i substancjami biogennymi oraz związkami organicznymi. Stwierdzono zanieczyszczenie wód bakteriami coli typu fekalnego, a wśród parametrów fizykochemicznych – azotem azotynowym, fosforem ogólnym, fosfora-nami, BZT – 5, azotem amonowym. Około 95 % wód Strzegomki oraz całość jej dopływów to wody pozaklasowe (NON). Jedynie powyżej Starych Bogaczowic notuje się w ostatnich latach poprawę stanu rzeki Strzegomki (kl. III z nawet odcinki kl. I i II od 1996 r.).

Obszar opracowania na tle podziału hydrogeologicznego usytuowany jest w obrębie subregionu przedsudeckiego. Główne użytkowe piętra wodonośne występują w utworach trzeciorzędu i czwartorzędu.

Wody podziemne analizowanego obszaru to głównie wody szczelinowe, związane z wodonośnym piętrzem krystalicznego podłoża (karbońskiego i łupków metamorficznych staro paleozoicznych). Drugi obszar związany jest z piętrzem czwartorzędowym (obszarami akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej). Zwierciadło wody ma charakter głównie swobodny. Wody te ujmowane są pojedynczymi otworami o niewielkiej na ogół wydajności (od kilku do kilkudziesięciu m³ /h).

Odrębny rodzaj wód podziemnych stanowią wody mineralne o charakterze szczaw wodorowęglanowo-sodowych, związanych z górnokarbońskimi skałami osadowymi, z zawartością wolnego CO₂. Ich zasoby nie są bliżej ustalone. Wody te są eksploatowane w ujęcie w Starych Bogaczowicach.

W 2017 roku WIOŚ we Wrocławiu na terenie województwa dolnośląskiego prowadził badania jakości wód podziemnych w 51 punktach pomiarowych. Realizowano monitoring operacyjny wód podziemnych, zagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. W 29 punktach pomiarowych badania prowadził PIB w Warszawie, w ramach monitoringu operacyjnego wód podziemnych.

Ocena wyników badań monitoringu operacyjnego WIOŚ we Wrocławiu w I półroczu 2017 roku wg podziału na jednolite części wód podziemnych wykazała, że 86% sumy punktów pomiarowych badanych wód zaliczono do wód reprezentujących dobry stan chemiczny, w II półroczu 2017 – 84%. Do wskaźników decydujących o jakości wody zaliczono: żelazo, mangan, temperaturę wody, azotany, wapń, nikiel, odczyn, amoniak, fosforany, wodorowęglany, potas, siarczany, sól, bor i węgiel organiczny.

Mając na uwadze rolniczy charakter gminy mogą powstawać zagrożenia zanieczyszczeniami dla zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, pochodzącymi z działalności rolniczej czy gospodarstw domowych (detergenty, pestycydy, metale ciężkie, azotany, skażenia bakteriologiczne).

6.6. Klimat i warunki bioklimatyczne

Gmina Stare Bogaczowice pod względem klimatycznym należy do klimatów górskich, silnie zróżnicowanych wysokością n.p.m., a także rozkładem form powierzchni ziemi. Jest to region pośredni między surowym klimatem Karkonoszy, a łagodną Kotliną Kłodzką. Warunki termiczne pogarszają się wraz z wysokością.

Obszar opracowania leży w zasięgu regionu klimatycznego Sudetów – V region wałbrzyski – piętra b i c w części wschodniej (wg kwalifikacji A. Schmucka). Region Wałbrzyski obejmuje Góry Wałbrzyskie i Kamienne z piętrzem b – umiarkowanie ciepłym (400-550 m n.p.m.) i piętrzem c – umiarkowanie chłodnym (550-800 m n.p.m.) oraz Góry Sowie, w których wydzielić można także piętro d – chłodne (powyżej 800 m n.p.m.). Średnia roczna temperatura waha się tu od 5,5°C do 6,5°C, okres wegetacyjny rozpoczyna się w drugiej dekadzie kwietnia, a lato termiczne w dolinach i na grzbietach nie występuje. W głębokich dolinach tworzą się zastoiska chłodu. Sumy roczne opadów wynoszą 700-800 mm, a w Górach Sowich sięgają do 1000 mm. Maksimum przypada na miesiące letnie. Na terenie gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo – zachodniego.

Pod względem mikroklimatycznym obszar gminy jest dość znacznie zróżnicowany. Zbocza nasłonecznione (południowe) ulegają przesuszeniu, spływy zimnego powietrza w obniżeniach i doliny powodują zastoiska (mrozowiska). Dość korzystny (równoleżnikowy) układ większych dolin rzecznych ułatwia ich przewietrzenie (co ma związek z przeważającymi wiatrami zachodnimi).

6.7. Ocena czystości powietrza

Jakość powietrza kształtowana jest przede wszystkim poprzez: charakter dominującego na danym obszarze przemysłu i odległości od głównych emitorów, poziom emisji z sektora bytowo-komunalnego, układ komunikacyjny i natężenie ruchu samochodowego, położenie geograficzne i warunki meteorologiczne.

Co do zasady ocena poziomów substancji w powietrzu sporządzana jest na podstawie pomiarów prowadzonych w wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza, bazującej na automatycznych i manualnych metodach oznaczania stężeń zanieczyszczeń. Pomiary w stacjach stałych wykonywane są w sposób ciągły. Uzupełnieniem ciągłych pomiarów wykonywanych w stałych punktach pomiarowych są automatyczne stacje mobilne, dzięki którym możliwe jest określenie poziomu zanieczyszczenia powietrza w strefach, w których nie ma stacji stałych.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na: ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje: benzen (C_6H_6), dwutlenek azotu (NO_2), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla (CO), ozon (O_3), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $PM_{2.5}$, ołów (Pb) w pyłe PM_{10} , arsen (As) w pyłe PM_{10} , nikiel (Ni) w pył PM_{10} , kadm (Cd) w pyłe PM_{10} , benzo(a)piren (BaP) w pyłe PM_{10} . Do zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin zalicza się: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3). Przy czym w przypadku działań mających na celu ochronę zdrowia ludzi, szczególnej uwadze poddano obszary zamieszkałe, zwłaszcza o dużej gęstości zaludnienia, z wyłączeniem: terenów zakładów pracy, miejsc, do których obowiązuje zakaz wstępu, jezdni dróg i pasów rozdzielczych dróg, z wyjątkiem sytuacji, w której piesi mają dostęp do pasa rozdzielczego. Standardy ustanowione w celu ochrony roślin przyjmowano dla całego kraju z wyłączeniem w/w miejsc oraz miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. i aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 250 tys. – punkty poboru próbek do oceny znajdują się na obszarach niezabudowanych w odległości ponad 20 km od aglomeracji, ponad 5 km od innych obszarów zabudowanych, ponad 5 km od autostrad lub głównych dróg o natężeniu ruchu przekraczającym 50 tys. samochodów dziennie, ponad 5 km od instalacji przemysłowych, są reprezentatywne dla obszaru o pow. co najmniej 1000 km².

Diagnoza istniejącego stanu w zakresie jakości powietrza na terenie stref województwa dolnośląskiego, w tym powiatu wałbrzyskiego wskazuje, że w 2017 r., występował wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym (PM_{10} , $PM_{2.5}$) oraz benzo(a)piranem i ozonem. Powodem występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Według kryteriów dla ochrony roślin w 2017 r. stwierdzono ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenie ozonu w dolnej warstwie atmosfery warunkują dwa czynniki: naturalne tworzenie ozonu pod wpływem promieniowania słonecznego oraz wtórne reakcje zachodzące w powietrzu z uczestnictwem tzw. prekursorów ozonu, głównie tlenków azotu i lotnych związków organicznych, pod wpływem promieniowania słonecznego.

Należy jednak zauważyć, że nie dokonuje się pomiarów jakości powietrza atmosferycznego odrębnie dla obszaru Gminy Stare Bogaczowice. Ogrzewanie budynków bazuje tu na indywidualnych

kotłowniach na węgiel i koks, co powoduje wzrost zanieczyszczenia w sezonie grzewczym. Na stan powietrza wpływa też całoroczna emisja związana z ruchem samochodowym. Jednocześnie kumulacji zanieczyszczeń przeciwdziała usytuowanie ważniejszych dróg oraz wsi w dobrze przewietrzanych dolinach.

O jakości powietrza atmosferycznego na terenach pozamiejskich obok wpływów lokalnych decydują oddziaływania regionalne i ponadregionalne (napływ zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych na terenie kraju i poza granicami). Jakość powietrza jest zdecydowanie tu wyższa niż w obszarach zurbanizowanych, gdzie funkcjonuje część stacji pomiarowych.

Klasyfikacje strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych pod kątem ochrony zdrowia ludzi i pod kątem ochrony roślin:

Tabela nr 1

Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi (stan na 2017 r.)

SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ^{/1}	PM10	PM2.5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
A	A	A	A	C	C	A	A	C	A	A	C

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

Tabela nr 2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (stan na 2014 r.)

SO ₂	NO _x	O ₃ ^{/1}
A	A	A

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

6.8. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe

Obszar opracowania to, na dzień sporządzania planu w całości tereny biologicznie czynne – łąki i pastwiska. Występują tu głównie rośliny synantropijne. Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt w rozumieniu n/w aktów prawnych:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

W Gminie Stare Bogaczowice występują:

- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Masyw Chełmca (kod PLH02007)
- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Dobromierz (kod obszaru PLH020034),
- obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie (kod obszaru PLB020010),

- Książański Park Krajobrazowy,
- otulina Książańskiego Parku Krajobrazowego,
- obszar chronionego krajobrazu Masyw Trójgarbu.

Teren, dla którego sporządzany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie mieści się w obszarach parku krajobrazowego i jego otuliny ani rezerwatu przyrody. Obszar opracowania zlokalizowany jest w obszarze Natura 2000 – Sudety Wałbrzysko - Kamiennogórskie.

6.9. Wartości krajobrazu kulturowego

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r., poz. 710) krajobraz kulturowy to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka (art. 3 pkt 14). Ustawa ta daje legitymację miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego do ustalania stref konserwatorskich zróżnicowanych zarówno pod względem przedmiotu jak i sposobu ochrony oraz zakazów i nakazów mających na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zabytków. Dla planowania przestrzennego istotna jest ta część problematyki ochrony i opieki nad zabytkami, którą można normować w decyzjach zezwoleń na budowę oraz innych, które mają wpływ na kompozycję i formy gospodarowania przestrzenią.

W obszarze opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie nie występują chronione obiekty kulturowe.

6.10. Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Do tzw. „nadzwyczajnych zagrożeń” występujących w środowisku, charakteryzujących się nagłym przebiegiem, zaliczyć należy:

- klęski o charakterze naturalnym: powodzie, huragany, trzęsienia ziemi,
- katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

Na obszarach objętych opracowaniem i terenach przyległych nie ma zlokalizowanych obiektów przemysłowych, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych kwalifikujące je jako obiekty o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Poważne awarie na analizowanym obszarze mogą występować jedynie na drogowych szlakach komunikacyjnych (m.in. droga wojewódzka nr 367) podczas zdarzeń i katastrof komunikacyjnych z udziałem substancji niebezpiecznych. Tereny objęte opracowaniem zlokalizowane są w odległości ok. 0,5 km od linii kolejowej.

Powodziami zagrożone są przede wszystkim doliny rzek. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, opracowanymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, teren opracowania nie należy do obszarów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego

W przypadku braku realizacji postanowień opracowywanego projektu planu, tj. pozostawienia terenu w dotychczasowym użytkowaniu i zaprzestania dalszego inwestowania, na obszarze opracowania nie powinny wystąpić niekorzystne zmiany. Dotychczasowe przeznaczenie i wykorzystanie terenów przedstawiono w tabeli poniżej.

Przeznaczenie obowiązującego mpzp	wg	Aktualne zagospodarowanie	Przeznaczenie/wykorzystanie terenów sąsiadujących
brak obowiązującego mpzp		tereny rolnicze – łąki i pastwiska,	tereny rolnicze, łąki i pastwiska zadrzewienia i zakrzewienia, ogródki działkowe

Brak realizacji zapisów projektu planu i dotychczasowe wykorzystywanie terenów nie wpłynie na obecne wielkości:

- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw, emisji przemysłowych oraz emisji gazów związanych z komunikacją,
- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną, przemysłem,
- zaśmiecania terenów w pobliżu siedzib ludzkich i szlaków komunikacyjnych.

Należy podkreślić, że projekt plan zagospodarowania przestrzennego nie dopuszcza inwestycji o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, a tereny udostępniane pod zainwestowanie zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej podobnej zabudowy. Plan ten sporządzany na wniosek właściciela gruntu ma wprowadzić ustalenia planistyczne umożliwiające nieintensywną zabudowę mieszkaniową. Przy braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie większym przekształceniom.

8. Ustalenia projektu planu

W projekcie planu miejscowego wyróżniono następujące obszary funkcjonalne: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny dróg wewnętrznych (KDW), teren drogi publicznej klasy dojazdowej (KD-D).

W projekcie planu zawarto szereg ustaleń, które mają zapobiegać i ograniczać negatywne oddziaływania na środowisko mogące być rezultatem realizacji ustaleń planu, m.in.:

- obowiązują normy hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- dopuszczono magazynowanie odpadów jedynie przez ich wytwórcę, stosownie do przepisów odrębnych a miejsce ich magazynowania ma być określone zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- określono minimalne powierzchnie, które w zagospodarowaniu działek należy przeznaczyć pod teren biologicznie czynny (zieleń przydomowa, zadrzewienia, uprawy ogrodnicze, itp.),
- nakazano odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz dopuszczono zastosowanie rozwiązań indywidualnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakazano odprowadzenie wód opadowych i roztopowych poprzez system kanalizacji deszczowej, dopuszczono odprowadzanie ich do gruntu zgodnie oraz retencjonowanie w celu zagospodarowania do celów gospodarczych.

9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach

W związku z przynależnością Polski do Unii Europejskiej, w której kwestie ochrony środowiska są obecnie regulowane przez kilkadziesiąt aktów prawnych rzędu dyrektyw, rozporządzeń, decyzji i zaleceń, przepisy te zostały implementowane do polskiego porządku prawnego. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Dokumentami rangi

międzynarodowej, określającymi cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsi Rzecznka, są m.in.:

- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – cel istotny z uwagi na dopuszczenie w obszarze opracowania realizacji zabudowy, osiągnięty w projekcie mpzp poprzez wprowadzenie zapisów regulujących prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej oraz zapisów odnoszących się do elementów sieci infrastruktury technicznej;
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel realizowany w projekcie mpzp poprzez ustalenie nakazu stosowania proekologicznych wysokosprawnych urządzeń grzewczych, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza (z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów krajowych, w tym aktów prawa miejscowego, w sprawie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw)
- Dyrektywa Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (Dyrektywa Ptasia) oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa), łącznie stanowiące podstawę europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000, nakładające na Państwa Członkowskie obowiązek powoływania i ochrony obszarów Natura 2000 i obowiązek ścisłej ochrony gatunkowej – cel istotny z uwagi na występowanie w obszarze opracowania obszaru chronionego „Sudety Wałbrzysko - Kamiennogórskie”, realizowany w projekcie mpzp poprzez wybór terenów pod zainwestowanie bezpośrednio przylegających do terenów już istniejącej drogi, niezadrzewionych i niezakrzaczonych, które stanowiłyby odpowiednie warunki dla stanowisk gatunków ptaków uznanych za przedmiot ochrony w tym obszarze; jednocześnie zachowano bardzo niskie wskaźniki intensywności zabudowy i wprowadzono ochronę akustyczną.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi dokument planistyczny o lokalnym znaczeniu, którego zasięg praktycznie nie wykracza poza granice gminy. W wyniku analizy priorytetów ekologicznych, celów i kierunków ochrony środowiska określonych w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu wałbrzyskiego na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku ustalono, że są one zgodne z celami i działaniami ujętymi w Polityce Ekologicznej Państwa oraz z założeniami Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Dolnośląskiego. Wobec powyższego założono również ich zgodność z celami ustalonymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym. W niniejszej prognozie oceniono ustalenia projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w powiatowym programie ochrony środowiska, jako zgodnych z celami ustalonymi na wyższych szczeblach. Ocenę przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela nr 4

Cel programu ochrony środowiska	zgodność	niezgodność
Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych		
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	X	
Utrzymanie walorów i funkcji obszarów oraz obiektów objętych ochroną prawną	X	
Zwiększenie lesistości		
Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych i gruntów polnych	X	
Minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi i suszy		
Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	X	
Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych oraz powierzchniowych		
Sukcesywna modernizacja i budowa systemów kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi	X	
Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji	X	
Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców powiatu		
Wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych przed hałasem	X	

10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska

Obecny sposób użytkowania terenów oraz projektowane przeznaczenie terenów, wykluczają możliwość lokalizowania tu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dlatego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu, co obrazuje tabela nr 6.

10.1. Obszary Natura 2000

Założenia planu i ich przyszła realizacja nie będą miały wpływu na obszary Natura 2000. Teren objęty planem jest zlokalizowany w granicach obszaru Natura 2000 – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie, w ramach którego obiektami ochrony są: bocian czarny *Ciconia nigra*, derkacz *Crex crex*, puchacz *Bubo bubo*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, włochatka *Aegolius funereus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, jarzębatka *Sylvia nisoria* i gąsiorek *Lanius collurio*. W sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem w 2020 roku przeprowadzono

inwentaryzację ornitologiczną w ramach procedury zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W wyniku obserwacji nie stwierdzono występowania gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, w tym gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000. Niska roślinność wykluczyła występowanie derkacza *Crex crex*. Ze względu na brak zarośli i zadrzewień nie potwierdzono stanowisk jarzębatki *Sylvia nisoria* i gąsiorka *Lanius collurio*. Wszystkie trzy gatunki stanowią przedmiot ochrony w obszarze Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie. Na przedmiotowym terenie wskazano gniazdowanie następujących gatunków ptaków: skowronek *Alauda arvensis* (4 pary), świergotek łąkowy (2 pary) oraz potrzecz *Emberiza calandra* (1 para). Przedstawione populacje są bardzo niewielkie- stanowią poniżej 0,5% populacji w regionie. Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania na te ptaki. W bliskim sąsiedztwie nie stwierdzono więc występowania gatunków ptaków chronionych będących przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000.

Mając na uwadze, że obszar opracowania to niezadrzewione i niezakrzewione łąki i pastwiska (podobnie jak teren sąsiedni, na którym przeprowadzono obserwację) zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie obserwowanego terenu, na potrzeby niniejszej prognozy założono, że wyniki obserwacji dla tego terenu byłyby analogiczne.

Na terenie opracowania projektu planu nie ma innych obiektów (drzew, roślin, zwierząt, siedlisk) objętych ochroną prawną Natura 2000.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.2. Różnorodność biologiczna

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną. Ustalenia projektu planu przewidują wysoki minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej. Realizacja ustaleń planu niewątpliwie spowoduje zmiany w gatunkach obecnie występujących roślin na terenach w szczególności dotychczas niezagospodarowanych, a projektowanych do zainwestowania zabudową mieszkaniową (zainwestowaniom będą towarzyszyć nowe nasadzenia ukształtowane ręką człowieka). Można również spodziewać się zwiększenia różnorodności biologicznej.

Ocena skutków oddziaływania:

Długoterminowe, pośrednie, stałe, pozytywne.

10.3. Ludzie

Projektowane funkcje nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko bądź mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu zakazuje na terenach opracowania o w/w funkcjach lokalizacji takich inwestycji. Realizacja ustaleń planu w tym zakresie nie będzie więc powodować oddziaływania na ludzi. Projekt wprowadza obowiązek zachowania norm określonych przepisami standardów akustycznych, nakazuje aby ewentualne uciążliwości związane z nowym zagospodarowaniem zamknęły się w granicach działek do, których inwestor posiada tytuł prawny. W części dotyczącej przeznaczenia pod drogi oraz uzupełniającego przeznaczenia terenów pod drogi wewnętrzne realizacja ustaleń projektu planu nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na tereny mieszkaniowe i obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi. Będą to drogi przeznaczone przede wszystkim do obsługi udostępnianych terenów mieszkaniowych. Budowa dróg może powodować dvojakie oddziaływanie na ludzi:

- a) negatywne wynikające z prowadzonych prac budowlanych
- b) pozytywne po zakończeniu prac budowlanych,

Ocena skutków oddziaływania:

- a) negatywne, krótkoterminowe, chwilowe, pośrednie,
- b) pozytywne, długoterminowe, wtórne, stałe, pośrednie

10.4. Zwierzęta

W wyniku wprowadzenia ustaleń planu nie należy spodziewać się likwidacji siedlisk. Z uwagi na obecny sposób wykorzystania terenu, na którym nie obserwuje się zbyt wielu gatunków zwierząt, prognozuje się czasową migrację zwierząt na tereny sąsiednie (na czas prowadzonych prac budowlanych). Na terenie opracowania można zaobserwować głównie pospolite gatunki ptaków oraz gryzoni. Ponadto obszar opracowania zlokalizowany jest w obszarze Natura 2000 – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie, który szerzej scharakteryzowano w pkt 10.1.

Zmiany zagospodarowania terenu, zgodne z projektem planu nie będą negatywnie oddziaływać na świat zwierząt, w szczególności na ich zdolności migracyjne. Przewiduje się tu wyłącznie ekstensywną zabudowę mieszkaniową (wskaźnik zabudowy to maksymalnie 30%), nie przewiduje się realizacji ścisłej zabudowy, która uniemożliwiałaby procesy migracji zwierząt. Nie przewiduje się realizacji funkcji, których oddziaływanie wykraczałoby poza granice opracowania. Warto również podkreślić, że projekt planu przewiduje również minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie aż 50 %.

Biorąc pod uwagę wszystkie w/w uwarunkowania nie stwierdza się wystąpienia negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na ptaki chronione w ramach obszaru Natura 2000 i inne gatunki zwierząt.

Ocena skutków oddziaływania:

Krótkookresowe, chwilowe, pośrednie, neutralne.

10.5. Rośliny

Szata roślinna w granicach planu w stanie istniejącym to jednorodnie powierzchnie łąk i pastwisk, średnio zróżnicowane pod względem charakteru siedlisk i ich wartości przyrodniczych. W wyniku realizacji ustaleń planu na terenach dotychczas niezainwestowanych będzie ona niszczona bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Zgodnie z ustaleniami planu w granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę kubaturową należy zlokalizować tereny biologicznie czynne. Będą one realizowane m.in. w formie ogrodów przydomowych. Takie ustalenia spowodują zmiany w postaci pojawienia się nowych gatunków roślin w miejsce dotychczasowych oraz zwiększenia różnorodności występującej tu roślinności. Należy również zauważyć, że obszar biologicznie czynny ulegnie zmniejszeniu, gdyż część powierzchni dotychczas biologicznie czynnej zostanie zabudowana obiektami kubaturowymi i utwardzona pod dojazdy i dojścia do budynków.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe, neutralne.

10.6. Woda i powierzchnia ziemi

Wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało zdjęcie wierzchniej warstwy pokrywy glebowej i wprowadzanie dodatkowej zabudowy oraz związanych z nią powierzchni utwardzonych (nieprzepuszczalnych), co może spowodować uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu oraz zwiększenie odpływów wód opadowych. Projekt zakłada podłączenie nowych budynków do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej lub stosowanie indywidualnych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi. Plan nakazuje stosowanie rozwiązań polegających na zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej wraz ze spowolnieniem ich odpływu do odbiornika oraz przewiduje zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, zdolnych do łagodzenia ewentualnego degradującego działania obszarów zabudowanych i zanieczyszczeń środowiska.

Ocena skutków oddziaływania:

Uciążliwe w stopniu nieznacznym, długoterminowe, bezpośrednie, stałe w zakresie zmniejszonej infiltracji wód i zdjęcia wierzchniej warstwy pokrywy glebowej, chwilowe w zakresie ewentualnego przenikania do wody i gruntu substancji chemicznych i ropopochodnych.

10.7. Krajobraz

Pełne wykorzystanie ustaleń projektu planu, poprzez zainwestowanie terenów dotychczas niezabudowanych, z pewnością zmieni krajobraz najbliższej okolicy. Nie wpłynie to negatywnie na walory krajobrazu z uwagi na ustalenia architektoniczne planu, które przyczynią się do zachowania ładu przestrzennego. Tereny objęte planem są zlokalizowane w sąsiedztwie istniejącej i nowo powstającej zabudowy o podobnym charakterze, wobec czego realizacja ustaleń planu w tych obszarach będzie miała charakter uzupełniający, kontynuujący. Wobec powyższego realizacja ustaleń planu będzie miała neutralny wpływ na krajobraz.

Ocena skutków oddziaływania:

Długookresowe, bezpośrednie, stałe, neutralne.

10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)

Wpływ na stan czystości powietrza może mieć emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ogrzewania oraz zanieczyszczenia komunikacyjne. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić wzrost natężenia ruchu na drogach lokalnych (związany z obsługą planowanej zabudowy). Spowoduje to wzrost poziomu zanieczyszczeń ze źródeł ogrzewania oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu komunikacyjnego. Mając na uwadze, że plan dotyczy jednostkowego obszaru oraz rodzaj projektowanej zabudowy i wprowadzone w projekcie zakazy i nakazy, nie stwierdza się zagrożeń nadmiernym hałasem czy nadmierną emisją zanieczyszczeń. Charakter planowanej zabudowy nie będzie powodować zmian w przepływie mas powietrza w warstwie przyziemnej. Ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na lokalne warunki klimatyczne.

Ocena skutków oddziaływania:

Oddziaływanie na powietrze i klimat akustyczny długoterminowe, bezpośrednie, stałe i uciążliwe w stopniu nieznacznym, brak oddziaływania na klimat.

10.9. Zasoby naturalne

Na obszarach opracowania nie występują złoża kopalin. Oddziaływania na takie komponenty środowiska jak rośliny, woda czy powietrze zostały omówione w punktach 10.5, 10.6 i 10.8.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.10. Zabytki i dobra materialne

Na terenach objętych planem nie występują obszary i obiekty zabytkowe. Ustalenia planu uwzględniają wnioski wniesione przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego. Dzięki wprowadzonym w porozumieniu z WKZ regulacjom, realizacja ustaleń planu nie wpłynie na stan środowiska kulturowego otoczenia, zabytki czy dobra materialne.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia planu nie przewidują wprowadzenia na tereny objęte opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

10.12. Zasięg oddziaływania

Realizacja założeń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Oddziaływanie planu na środowisko będzie miało wyłącznie charakter miejscowy.

10.13. Podsumowanie

W wyniku realizacji projektu planu nie nastąpią znaczące zmiany w środowisku omawianego terenu. Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będą zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych oraz emisji zanieczyszczeń i hałasu komunikacyjnego, a także zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ogrzewania. Jednak nawet w przypadku zrealizowania maksymalnych wskaźników zabudowy, wzrost emisji będzie znikomy i nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych norm. Realizacja zapisów projektu planu nie będzie naruszać zasobów przyrodniczych w znaczeniu ponadlokalnym.

Ocenę charakteru i natężenia przewidywanych rodzajów oddziaływania na obszary Natura 2000 i poszczególne komponenty środowiska podsumowuje tabela nr 6.

Tabela nr 6

Komponenty środowiska	Rodzaj oddziaływania												Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne*	neutralne	
obszary Natura 2000													X
różnorodność biologiczna		X					X	X		X			
ludzie		X	X		X		X	X	X	X	1		
zwierzęta		X			X				X			X	
rośliny	X	X					X	X				X	
woda	X						X	X	X		1		
powietrze	X						X	X			1		
powierzchnia ziemi	X						X	X	X		1		
krajobraz	X						X	X				X	
klimat													X
hałas	X						X	X			1		
zasoby naturalne													X
zabytki													X
dobra materialne													X

Symbolem X oznaczono występujący rodzaj oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Stopień uciążliwości oznaczono w następujący sposób: 1 – nieznaczny, 2 – zauważalny (nie występuje w analizowanym obszarze), 3 – znaczący (nie występuje w analizowanym obszarze).

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W myśl art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu odnoszą się do celów, przedmiotu i integralności obszaru Natura 2000. Podczas prac planistycznych przeanalizowano różne warianty zagospodarowania terenu opracowania, m.in. pod kątem możliwości zachowania maksymalnie dużych powierzchni biologicznie czynnych oraz ograniczenia planowanej zabudowy w sposób umożliwiający zrealizowanie inwestycji bez nadmiernej ingerencji w środowisko.

Wariant 1 – odstąpienie od realizacji planu zagospodarowania przestrzennego

Przyjęte zapisy projektu planu w dużym stopniu minimalizują ewentualnie mogące wystąpić zagrożenia dla środowiska, przewidują minimalne powierzchnie biologicznie czynne – 50%, maksymalne wskaźniki zabudowy – 30%, regulują sposób odprowadzania ścieków, doprowadzania wody oraz nakazują zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu opadu, ustalają dopuszczalne poziomy hałasu. Wobec powyższego odstąpiono od tego wariantu.

Wariant 2 – ograniczenie obszaru projektowanej zabudowy do minimum

W toku prac planistycznych wypracowano rozwiązania umożliwiające realizację zabudowy o minimalnej intensywności, uwzględniając jak najmniejsze straty dla środowiska i obszaru Natura 2000. Zachowano wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnych i znacząco ograniczono maksymalne wskaźniki zabudowy. Ponadto proponowane ustalenia planistyczne nie przewidują możliwości realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oraz mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a nakazy i zakazy zaproponowane w projekcie planu wprowadzają szereg ustaleń minimalizujących negatywny wpływ projektowanego zagospodarowania na poszczególne komponenty środowiska. Do projektu planu przyjęto ten wariant.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego jakie mogą powstać w wyniku realizacji założeń tego planu. Projekt plan oprócz ustaleń dotyczących zagospodarowania terenów wprowadza również ustalenia ukierunkowane na ochronę środowiska.

Krajobraz na obszarze opracowania może ulec minimalnej zmianie. W wyniku przeprowadzonej oceny określono, że realizacja ustaleń planu spowoduje nieznaczne zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na obecnie niezabudowanych obszarach, a także zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Pewną rekompensatę dla środowiska może stanowić ustalony wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Oceniono, że w przypadku nawet pełnej realizacji ustaleń projektu planu emisja tlenków węgla, pyłów i produktów spalania złożonych związków organicznych nie ulegnie zasadniczej zmianie i nie przekroczy dopuszczalnych norm.

Należy zauważyć, że ustalenia projektu planu nie przyczynią się do istotnych zmian warunków środowiskowych dla terenów przyległych, przewidywane zmiany na terenach opracowania nie spowodują wzrostu zagrożenia środowiska.

Oświadczenie

o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy

Świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że:

- 1) ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia w kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej,
- 2) brałam udział w przygotowaniu więcej niż 5 prognoz oddziaływania na środowisko,

tym samym spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.).

mgr inż. Marta Śliwińska
Uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty
Nr Z-420/KW/279/2014
M. Śliwińska